

KIẾN THỨC TÀI CHÍNH CHO CUỘC SỐNG TỐT ĐẸP HƠN

BÀI 2 Tiết kiệm có là thất vọng buộc bụng?

Tiết kiệm và tiêu dùng là hai phạm trù quan trọng, đặc biệt là trong lĩnh vực tài chính cá nhân. Nếu giải quyết hài hoà mối quan hệ giữa tiết kiệm và tiêu dùng, bạn sẽ tạo được sự tự chủ về tài chính, điều kiện để xây dựng cuộc sống như bạn mong muốn.

Sự song hành của tiết kiệm và tiêu dùng

Nhiều người tự hỏi: "tiết kiệm và tiêu dùng, cái nào có trước?" Thật ra, tiết kiệm và tiêu dùng là hai người bạn thân, luôn luôn cùng song hành với nhau.

Khi tiết kiệm, bạn đang bảo toàn thu nhập của mình. Các hình thức tiết kiệm bao gồm bỏ tiền vào tài khoản cá nhân trong ngân hàng, hoặc thông qua quỹ bảo hiểm xã hội của nhà nước cho lương hưu hàng tháng sau này. Tiết kiệm cũng có thể là giảm bớt các khoản chi phí phát sinh không cần thiết. Tiết kiệm trong thuật ngữ tài chính cá nhân là hình thức bảo toàn tiền có lãi suất với rủi ro thấp nhất để dành cho nhu cầu sử dụng phát sinh trong tương lai.

Tiết kiệm tiền là nhiệm vụ khả thi ngay cả khi thu nhập của bạn chỉ 100 ngàn đồng một ngày. Bạn đừng suy nghĩ đến những lý do: thu nhập quá thấp hoặc tiết kiệm bao nhiêu là đủ. Đơn giản bạn chỉ "nhín" một ít bỏ vào ống heo như thời con trẻ, hay gửi tiền vào tài khoản tiết kiệm ngân hàng. Cách tốt nhất là bạn phải tập thói quen "[phân phối thu nhập](#)" ngay từ ngày nhận lương bằng cách phân chia tổng thu nhập hàng tháng cho các khoản chi phí cố định, tiền chợ dự kiến hàng tháng, khoản xài cho cá nhân và gia đình, và cho tiết kiệm. Điều quan trọng để thực hiện tiết kiệm là bạn nên quên hẳn khoản tiền này và chỉ nhớ đến nó vào ngày nhận lương tiếp theo. Một số người nghĩ rằng mình có thể tiết kiệm khi giữ tiền trong ví nhưng thực tế khó xảy ra do sự hấp dẫn của việc mua sắm rất lớn trong bối cảnh hàng hoá bạt ngàn, dịch vụ khuyến mãi nhiều như hiện nay. Do đó, phân phối tiền cho tiết kiệm là một cách rất hay. Làm phép tính nhỏ: nếu để dành 50 ngàn một ngày, sau một năm bạn có 18 triệu, đủ mua một chiếc xe máy vừa tầm.

Muốn tiết kiệm, bạn phải quản lý được việc chi tiêu của mình. Sau khi có [kế hoạch chi tiêu](#) hàng tháng bạn, thoải mái sử dụng tiền trong "khung ngân sách" đó. Hôm nay nếu xài lố thì ngày mai bạn phải ép lại. Nói thì dễ nhưng tiết kiệm và tiêu dùng thật sự rất cần tính tự chủ và tinh thần kỷ luật của bạn. Nếu quản lý việc chi tiêu và cần mẫn góp cho quỹ tiết kiệm của mình, bạn sẽ thấy giá trị của khoản tiền tiết kiệm khi nó giúp bạn giải quyết nhu cầu phát sinh trong tương lai.

MẸO TIẾT KIỆM TIỀN

- Đừng vung tay quá trán, luôn xài ít hơn thu nhập. Nên điều chỉnh cách sống để phù hợp với thu nhập.
- Luôn tìm cách cải thiện thu nhập.
- Lập kế hoạch tài chính cá nhân để tiết kiệm tiền.
- Tránh mua sắm những sản phẩm phù phiếm không cần thiết.
- Đừng mua với tâm lý món hàng đó đang giảm giá.
- Đừng ra ngoài ăn uống giải trí quá nhiều và nên biết tạo môi trường giải trí tại gia.
- Đừng tự đưa lý do để trốn việc tiết kiệm mỗi tháng và cố gắng tăng khoản tiết kiệm đó lên.
- Giảm cân vì không chỉ tiết kiệm cho việc ăn uống, nhìn sẽ khoẻ đẹp hơn và về lâu dài chi phí cho sức khoẻ cũng sẽ được tiết kiệm.
- Tránh cạnh tranh về mặt hình thức với hàng xóm hoặc bạn bè.

Năm lý do để bạn bỏ tiền vào quỹ tiết kiệm

Sẽ có lúc bạn suy nghĩ tại sao lại có quá nhiều áp lực vì tiền. Nếu có đủ tiền để mua cái bạn muốn, ăn thứ bạn thích, thoải mái thứ bạn cần thì tại sao lại cứ phải lo dành riêng một khoản tiền vào mỗi tháng cho "tiết kiệm". Mỗi người đều có một lý do để tiết kiệm và có thể bạn sẽ thấy mình sẽ thuộc vào một trong những lý do đó:

Thứ nhất, tiết kiệm dự phòng

Rất quan trọng khi bạn có một khoản tiết kiệm dự phòng để dành cho những trường hợp không mong muốn: chiếc xe một ngày tự dưng dở chứng, hoặc xui xẻo hơn khi bạn bị cho thôi việc do kinh tế khó khăn. Quỹ dự phòng này nên được tích góp từ từ, có thể nên bằng ba hoặc sáu tháng lương hiện thời của bạn. Bạn có thể phân chia quỹ dự phòng ra làm nhiều loại: dự phòng việc bảo dưỡng (nhà, xe), dự phòng các tình huống bất trắc (mất việc, đau bệnh...)

Thứ hai, tiết kiệm cho tuổi xế chiều

Bạn có muốn mình vẫn "xông xênh" không phụ thuộc vào con cái khi bạn [về hưu](#)? Hai vợ chồng già có tiền đi du lịch, gửi ít tiền về quê cho bà con, đủ tiền mua thuốc hoặc thuê người chăm sóc khi ốm đau mà không phiền đến con cái... Những nhu cầu này có thể bạn chưa nghĩ tới trong khi còn bộn bề nỗi lo cơm áo gạo tiền mỗi ngày. Nếu bắt đầu xây dựng quỹ hưu cho mình càng sớm, bạn càng không phải lo tuổi già của mình không nơi nương tựa.

Thứ ba, tiết kiệm mua các tiện nghi cho cuộc sống

Đối với giới trẻ hiện nay, việc sở hữu một căn nhà bằng tiền lương lao động, không còn dễ dàng như thế hệ trước. Tuy nhiên, nhờ vào sự hỗ trợ các dịch vụ tài chính cá nhân và cả kế hoạch tiết kiệm của mình mà bạn có thể sở hữu một căn nhà nhỏ xinh cho mình. Nhưng trước khi nhờ đến ngân hàng hoặc các tổ chức tài chính, bạn phải có sẵn ít nhất 30% giá trị căn nhà. Số tiền đó từ đâu ra? Từ trong cái quỹ gọi là "tiết kiệm".

Thứ tư, tiết kiệm cho du lịch và sở hữu các sản phẩm đắt tiền khác

Lý do thứ tư để bạn tiết kiệm tiền là tự đem lại niềm vui cho mình và cho người thân. Bạn có thể tiết kiệm để bản thân và gia đình cùng du lịch một chuyến tới châu Âu hoặc ghé thăm nước Mỹ xa xôi. Bạn có thể dùng quỹ tiết kiệm để tự trang bị cho mình một dàn âm thanh hiện đại có thể giải trí xem phim tại gia.

Thứ năm, tiết kiệm cho giáo dục

Việc quay trở lại trường học lấy thêm những tấm bằng cao hơn để hỗ trợ cho công việc sau này đang là xu hướng của giới trẻ. Bạn có thể cần những khoản tiền kha khá để đi du học nước ngoài, những khoá học ngắn hạn hoặc lấy bằng thạc sĩ, tiến sĩ. Đồng thời, một khi bạn xây dựng gia đình và có con, nhu cầu cho con được vào học một ngôi trường tốt nhất, trang bị cho con mình một bộ phông vũng chắc cho công việc tương lai thì ý nghĩ tiết kiệm không thể không tồn tại.

Bao nhiêu là vừa?

Các chuyên gia tài chính khuyên bạn một điều cơ bản là nên dành ít nhất 10% thu nhập của mình để dành cho quỹ tiết kiệm. Đây là bước khởi đầu tốt nhất và cũng là cách dễ nhất để bắt đầu việc tiết kiệm, nhưng điều quan trọng là bạn nên cố gắng nâng mức tiết kiệm này lên. Bạn phải theo dõi với khoản tiết kiệm đó, bạn đã sống như thế nào. Có phải "thất lưng buộc bụng" lắm không, hay vẫn còn "xông xênh". Từ đó, bạn sẽ biết cách điều chỉnh khoản tiết kiệm của mình để vừa tầm với nhu cầu tiêu xài cá nhân. Một điều quan trọng khác là bạn nên đặt tên và [lên kế hoạch](#) cho quỹ tiết kiệm của mình, ví dụ như để dành trong một năm cho chuyến đi chơi châu Âu chẳng hạn.

Thảo Linh